



Cenaclul de dramaturgie

„Decorațiuni
interioare“
de
Nicolae
Caranfil



În seara zilei de 22 februarie, s-a redeschis cenaclul de dramaturgie al revistei „Teatrul“. Evenimentul — pentru că, într-adevăr, despre un eveniment este vorba — a atras, din capul locului, un număr mare de participanți, care au umplut pînă la refuz foaierul sălii „Majestic“, amenajat, cu această ocazie, ca o cochetă incintă de spectacole.

Piesa pe care organizatorii au propus-o pentru deschiderea acestei noi „stagiuni de lucru“ aparține tînărului regizor de teatru și film și, de aici înainte, dramaturg Nicolae Caranfil. O piesă care, este adevărat, nu și-a găsit încă titlul definitiv (oscilînd, încă, între *Insomnii*, *Insomniile* lui Petre Huțan și *Decorațiuni interioare*), dar și-a aflat, înainte de toate, un autor înzestrat care s-o scrie, o generoasă trupă de actori care să-i dea o primă și remarcabilă interpretare, precum și un public avizat și entuziast, în rîndul căruia s-au numărat și personalități de marcă ale vieții noastre culturale, în general, și ale vieții noastre teatrale, în special.

Dar, pînă cînd vom arunca o scurtă privire asupra modului de desfășurare a primei ședințe, se cuvine să remarcăm seriozitatea cu care s-au angajat în acest

Luînd cuvîntul mai către sfîrșitul debaterilor, Valentin Silvestru ne-a arătat cît de primejdioasă poate fi judecarea unei piese de teatru doar prin simpla ei repovestire, narînd el însuși, pentru exemplificare, *Hamlet*, într-o variantă proprie, voit derizorie, și *Romeo și Julieta*, în varianta unui individ onest dar și opac, cel puțin în materie de teatru, întîlnit cîndva într-un compartiment de tren. Important este, după părerea reputatului critic dramatic, ce se întîmplă și cum se întîmplă lucrurile după declanșarea, chiar din întîmplare, chiar printr-o farsă, a conflictului. Iar Nicolae Caranfil a realizat, după părerea sa, o comedie surprinzătoare pentru un dramaturg atît de tînăr, care stăpînește însă toate mijloacele genului pentru a reuși. „Piesa are și ascendențe, dar care piesă n-are? Există, desigur, și imperfecțiuni. Dar chiar și clasicii Antichității mai sînt criticați și astăzi, după mii de ani, pentru imperfecțiunile lor“.

Iată și alte păreri

Dumitru Dinulescu: „Ingeniozitatea este calitatea cea mai flagrantă a atitudinii artistice a autorului. Totul curge pe un făgaș neașteptat, chiar atunci cînd are vizaviuri clasice. O frumoasă și adă de inteligență. Oamenii care devin cu timpul obiecte, obiectualizarea indivizilor, este tema majoră a piesei“. **Ion Nicolescu:** „O piesă de mare actualitate, care pune probleme grave de conștiință și pledează pentru remedierea relațiilor dintre oameni“. Un îndemn: „Să nu stăm în calea celor tineri, în drumul lor către afirmare!“ **Paul Măntulescu:** „Construcție cinematografică, secvențială“. **Victor Parhon:** „Autorul dovedește calități reale, și piesa este de salutat, deși se află doar în stadiul de schiță dramatică. Ironie sănătoasă, nepotcinită. Puternică impresie de autenticitate. Conflictul ideatic este, însă, cam schematic. Poate că tinerii care declanșează conflictul ar trebui prinși și ei în joc. Nu depinde



demers artistic actorii Teatrului Giulești (Sorin Postelnicu, Rodica Mandache, Geo Costiniu, Bogdan Stanoevici, Corneliu Dumitraș, Jeanine Stavarache, Valeria Sitaru, Florin Dobrovici, Mircea Constantinescu, Gelu Niță, Mugur Arvunescu, Nicolae Ivănescu, Ion Chițoiu), care, sub bagheta cunoscutului regizor Tudor Mărdăru, au realizat nu o simplă lectură a textului, ci un spectacol în toată regula, adică o interpretare expresivă și, într-un anumit fel, „jucată” (leși nici unul dintre actori nu s-a mișcat de la masa ori din fotoliul său!), a piesei propuse spre dezbatere, ceea ce a oferit tuturor celor aflați în sală și, în mod deosebit, participanților la discuții, nu numai prilejul de a privi sau a asculta un text dramatic, dar și posibilitatea de a-i evalua, în deplină cunoștință de cauză, virtuțile scenice.

Furtunii de aplauze de la sfârșit l-a urinat, la fel de firesc, o furtunosă dezbatere, la care au participat nu mai puțin de cincisprezece vorbitori, cifra părindu-ni-se, prin sine însăși, grăitoare asupra interesului pe care piesa lui Nicolae Caranfil l-a stîrnit în rândul primilor săi spectatori. S-au făcut analize minuțioase, s-au relevat sensuri multiple și, uneori, contradictorii, s-au rostit replici memorabile, s-au dat sfaturi mai mult sau mai puțin prețioase, s-au manifestat adevărate sau, mai rar, contestări la fel de vehemente s-au, „rescris”, sub ochii întregii asistențe, pornindu-se de la pretextul oferit, noi piese sau chiar fabuloase scenarii de film, s-a trudit, cu alte cuvinte, din greu, și de cele mai multe ori cu folos, pentru descifrarea cît mai exactă a mesajului acestui incitant text dramatic pus în discuție, fapt de natură să ateste atât reușita noului început al cenaclului de dramaturgie al revistei „Teatrul”, cît și calitățile deosebite ale tîndrului dramaturg, ieșit, pentru prima oară, la rampă, în această nouă calitate a sa.

Altfel spus, spectacolul teatral al serii de la „Majestic” a fost dublat de un spectacol al ideilor, a căror densitate și rapidă succesiune l-au pus, de multe ori, la grea încercare pe cronicarul acestei întîlniri, a cărui mistune nu este cu mult mai ușoară nici acum, cînd se află în situația de a-și răsfosi multele sale pagini cu însemnări, în căutarea momentelor sau a replicilor-cheie ale serii.

decît de autor să se ia mai în serios în postura de autor dramatic”. Paul Cornel Chitic: „Textul degajă o mare prospectime. Trecutul mai îndepărlat, în care s-au comis și gheșeli condamnate de istorie, este privit cu ochii copiilor celor care-au greșit. Replica definitorie a piesei *La 23 de ani, trebuie să ai întrebări, nu convingeri!* Este vorba de o piesă de teatru născută și nu făcută”. Aureliu Goci: „Insomniile lui Huțan sînt muștrările de cuget ale unei generații. În partea a doua, piesa trenează, pentru că Petre Huțan nu este pus de fapt în situația să trăiască o dramă, ci mai mult s-o mimeze. Subiectul carecum recitat, dar modul de lucru al autorului dovedește un desăvîrșit meșteșug, care reușește să ne încînte”. Radu Satcău: „Piesa lui Nicolae Caranfil constă mai ales în comicării de limbaj. Altminteri, multă incongruență. Este imposibil ca un om care a reușit în viață să aibă muștrări de conștiință. De altfel, cînd primele telefonul fatal, Petre Huțan doarme bine

mersi”. (iată o opțiune serioasă pentru replica serii!) Stelian Voidraza: „Raportată la vîrsta autorului, această piesă nu este nici mai mult, nici mai puțin decît o promisiune. Soția lui Huțan nu este realizată ca personaj, și mai există și alte personaje fără carne dramatică”. (o altă candidatură hotărîtă la concursul de replici, deschis, totuși, de Dumitru Dinulescu, prin afirmația sa categorică, de la-nceputul discursului său: „Și eu sînt un Leonardo da Vinci!”) Nicolae Ţone: „Impresia de artificialitate e totală. Avalanșă de clișee, de care autorul pare a fi conștient, dar el ni le propune, poate, ca pe o parodie”. Mircea Munteanu: „Limbaj dramatic dens, potrivit mai ales pentru film”. Ileana Berloghea: „Sînt bucurioasă de a fi ascultat piesa unui tînăr, eveniment care nu mi s-a mai întîmplat de multă vreme. Nicolae Caranfil a reușit să aducă autenticitate și haz. I-ar fi trebuit, însă, un conflict mai puternic. Iar dacă vrei să știi, în anii aceia noi nu ne temeam de pepsi-cola, ci de

coca-cola!“ (concursul de replici a rămas, după cum vedeți, tot timpul deschis!) **Laurențiu Ulici:** „Aș fi preferat lectura albă, decât lectura dramatizată. Mă alătur întru totul unei păreri anterioare, privind artificialitatea piesei, a conflictului. Huțan afirmă el însuși că trăiește un proces de conștiință, fapt care nu reiese din restul textului. De fapt, Petre Huțan este incapabil de dramă. Ne aflăm în fața unei succesiuni de situații, în care așteptările sînt mereu înșelate. Eu, de pildă, așteptam și partea a treia a piesei: așteptare, și ea, înșelată!“ (replică înscrisă, firește, la concurs!) **Paul Everac:** „Nu trebuie să lăsăm impresia că orice farsă telefonică poate declanșa o dramă de conștiință. Ar fi o metafizică prea ieftină, dacă nu chiar abuzivă. În calitatea mea de boșorog (aluzie la personajul lui Caranfil n.n.), vreau să salut pe cel mai tinăr reprezentant al dramaturgiei noastre!“ (dacă nici asta nu-i replica scrii...) Aici s-a produs intervenția lui Valentin Silvestru, pe care am rezumat-o mai înainte, după care a vorbit **Ion Cristoiu:** „Această piesă, de mare actualitate și bine realizată artistic, n-a fost aleasă întâmplător pentru redeschiderea cinaclului de dramaturgie al revistei **Teatrul**. Ea nu repetă clișeele trecutului, ci le supune, spre reevaluare,

punctului nou de vedere al actualei generații. Momentul-cheie al piesei mi se pare a fi acela cînd Petre cel Bătrîn, ca să-i spun așa, se confruntă cu Petre cel Tinăr! Se remarcă o anumită nostalgie în rememorarea trecutului, chiar atunci cînd acest trecut a păcătuit; dar, alături de toate acestea, au existat și atunci, și încă într-o proporție net predominantă, viați pură, adevărată, credință în om și în virtuțile sale fundamentale. Punctul slab al piesei rămîne, totuși, viața de familie a lui Petre Huțan, fapt explicat, probabil, de insuficiența experiență în materie a tinărului autor“.

În încheiere, a luat cuvîntul și **Nicolae Caranfil** care, după ce a trecut în revistă, cu un ascuțit spirit critic și autocritic, punctele de vedere colectate cu mult sîrg, a spus „Calitatea fundamentală a piesei mele este, cred, ambiguitatea. Fiecare dintre dumneavoastră pleacă de aici cu altă piesă în minte. Nu e de-ajuns?“

Paul Tutungiu, conducătorul cinaclului, ne-a reamintit, și-n final, programul ședinței viitoare, rugîndu-i apoi, mai în glumă, mai în serios, pe cei care nu s-au înscris la cuvînt, să-și trimită în scris, la redacție, scenariile proprii, realizate după piesa lui Nicolae Caranfil.

Ștefan DIMITRIU

Reflector

Seară de literatură și muzică elisabetană

La Muzeul de artă al R.S.R., cu concursul actorilor Mariana Buruiană și Ion Caramitru, al profesorului Andrei Bantaș și al formației de muzică veche „Collegium“ din Carei (condusă de Andrei Deac și compusă din profesori de muzică și de limbi străine, precum și din elevi ai acestora) s-a desfășurat, la începutul lunii februarie, o memorabilă Seară de literatură și muzică elisabetană. Subtilitatea, pregnanța și rafinamentul interpretării vocale și instrumentale a membrilor acestei formații (dispunînd de instrumente vechi, autentice), fulguranta elatanță a momentelor de autentică și emoționantă artă actoricească din **Romeo și Julieta**, **A douăsprezecea noapte**, **Petrică și Furtuna**, ca și din sonetele shakespeareene și din nu mai puțin cunoscutul (la noi) sonet sorsescian despre crearea lumii de către Shakespeare, au

asigurat întregii manifestări un succes care se cere receditat.

Un turneu în dezbatere

Vineri 19 februarie, la sediul A.T.M., a avut loc o dezbatere profesională prieluită de Turneul TEATRULUI DRAMATIC DIN CONSTANȚA la București cu spectacolele: Nu sînt turnul Eiffel de Ecaterina Oproiu, Sinzlana și Pelepea, musical după feeria lui Vasile Alecsandri și Revelion la baia de aburi de E. Braghinski și E. Reazanov. Discuțiile, conduse de criticul teatral Natalia Stancu, au avut în vedere spectacolele prezentate precum și proiectele teatrului, înfățișate de directorul său, actorul Eugen Mazilu. Și-au spus cuvîntul Natalia Stancu, Valentin Silvestru, Valeria Ducea, Ileana Ploscaru, Victor Parhon, Romeo Profit, Vasile Cojocaru, Sorana Coroamă-Stanca și Andrei Mihalache.

Reflector